

CONFIGURACIÓ DEL MAPA DE POSTGRAUS I DELS ÀMBITS DE RECERCA PRIORITARIS

Consell de Govern de 15 de juliol de 2004

Document aprovat per
Comissió d'Ordenació Acadèmica i Científica
8 de juliol de 2004

UNIVERSITAT ROVIRA I VIRGILI

VICERECTORAT D'ORDENACIÓ ACADÈMICA I DE LA RECERCA

ÍNDEX

---

1. Marc general	3
1.1 Antecedents i context	4
1.2 Orientació i principis	9
1.3 Objectius i resultats esperats	16
1.4 Recursos implicats	17
2. Criteris per a la configuració del mapa de postgraus i la prioritització dels àmbits de recerca	18
3. Procés	21
3.1 Visió general	21
3.2 Rols i agents	23
3.3 Expressions d'interès	24
3.4 Propostes	24
3.5 Procés d'avaluació	25
3.6 Terminis	26
Referències	25

Annex (En elaboració)

Síntesi de l'estudi sobre postgraus i posicionament científic de la URV

- A1- Configuració del mapa de postgraus
  - Mapes de postgraus de les universitats europees
  - Situació actual en la URV i escenari de futur

- A2- Àmbits de recerca a prioritzar
  - Visibilitat i posicionament científic de la URV
  - Anàlisi estratègica i d'oportunitats
  - Exemples de centres de recerca d'universitats

- A3- Alineament docència, posicionament científic, estratègia i oportunitats.

- A4- Conclusions per sectors

1. MARC GENERAL

El passat 20 de maig de 2004 el Claustre de la URV va acordar les línies generals d'actuació de la política de programació d'estudis de postgrau i de desplegament del Pla Estratègic de Recerca que han d'emmarcar les actuacions i decisions posteriors del Consell de Direcció i del Consell de Govern en aquest procés.

LÍNIES D'ACTUACIÓ PER ESTABLIR EL MAPA DE POSTGRAUS I EL DESPLEGAMENT DEL PLA ESTRATÈGIC DE RECERCA

- Amb voluntat d'universitat investigadora en el context de l'EEES, i amb relació al mapa d'ensenyaments, la URV es planteja com a objectius: a) mantenir i augmentar, si és possible, el nombre d'entrada d'estudiants a ensenyaments de grau, b) assolir la proporció de 2/3 d'estudiants TC de grau i 1/3 d'estudiants TC de postgrau.
- Dins el ventall de perfils possibles la URV procurarà que tots els seus àmbits de coneixement tinguin projecció en els ensenyaments de postgrau.
- Per a la confecció del mapa d'ensenyaments de postgrau, la URV alinearà els seus criteris amb els que plantegin el DURSI per a la programació d'ensenyaments i els ens acreditatius competents (nacionals, estatals i internacionals) per a l'acreditació/certificació dels ensenyaments.
- Per als àmbits identificats com a prioritaris de recerca, la URV ha d'erigir-se en referència de formació superior a Catalunya/Espanya i en node primari en les xarxes europees corresponents.
- El desplegament del Pla Estratègic de Recerca esdevé un instrument per: a) estendre i consolidar l'activitat de recerca de qualitat a tots els àmbits de coneixement (posicionament horitzontal), b) fer més visibles els àmbits prioritaris de recerca, com a referents de formació universitària superior.
- L'estructuració de la recerca a la URV, mitjançant la creació de (i/o la participació en) centres, instituts o altres estructures de recerca, s'orientarà a fer visible la URV com a referent europeu de formació superior en àmbits prioritaris.

En la mateixa sessió del Claustre es va proposar el següent ordre d'actuacions i d'agents per al desenvolupament de les línies d'actuació aprovades:

- Estudi institucional sobre postgraus i visibilitat científica de la URV
- Marc per establir postgraus i centres de recerca en els àmbits prioritaris (Consell de Govern)
- Estudi de les propostes i/o expressions d'interès (Comissió delegada d'Ordenació Acadèmica i Científica)
- Proposta d'un mapa d'ensenyaments de postgraus i, si s'escau, d'estructures de recerca en àmbits prioritaris (Consell de Govern)

Prèvia a la presentació al Consell de Govern el contingut de la proposta ha estat discutit en:

- Comissió d'Ordenació Acadèmica i Científica ampliada. Reunió extraordinària de 22 de juny.
- Junta Consultiva. Reunió de 28 de juny.
- Comissió d'Ordenació Acadèmica i Científica. Reunió ordinària de 8 de juliol.

1.1 Antecedents i context

Configuració del mapa d'ensenyaments

La URV ha vingut desenvolupant, en els darrers anys, una programació d'estudis en els ensenyaments de pregrau que ha donat resultats positius en termes de resposta la demanda i d'accés de la URV a nous àmbits del coneixement. Els procediments que han contribuït a la formulació d'aquestes polítiques i en la presa de decisió consegüent s'han fonamentat en la valoració de criteris sorgits de les anàlisis dels contextos intern i extern.

Les estratègies per a la programació de nus ensenyaments de primer i/o segon cicle aprovades en els Claustres de 2000 i 2002, s'han centrat en

1. Oferir un ventall ampli d'ensenyaments que cobreixin les necessitats transversals de formació i que presenten necessitats equivalents a tots els territoris.
2. Impartir, aquells ensenyaments que tinguin importància per la singularitat del territori, orientant els ensenyaments actuals envers aquestes singularitats.
3. Impulsar la implantació d'ensenyaments en àmbits estratègics de futur des del punt de vista social i econòmic.

En aquest sentit, es van identificar àmbits transversals en els què és d'esperar que una universitat generalista com al nostra hi desenvolupi activitat docent i també àmbits de posicionament de futur:

ÀMBITS TRANSVERSALS

Salut
Educació
Economia
Lleis

ÀMBITS DE POSICIONAMENT DE FUTUR

Cultura
Societat de la informació
Telecomunicacions
Comunicació
Medi ambient
Biociències/biotecnologia

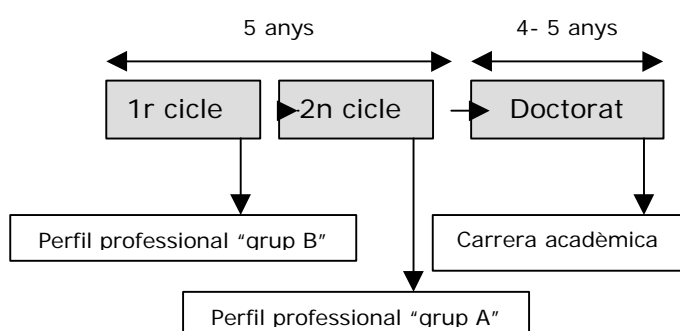
Per altra banda, la política de programació ha de respondre, també, a un doble posicionament: diversificar l'oferta en tots els àmbits i singularitzar-la en els què haurien de ser característics de la URV, sinó exclusius.

Diversificació: Humanitats, Ciències socials, Ciències de la salut, Ciències experimentals, Tècniques.

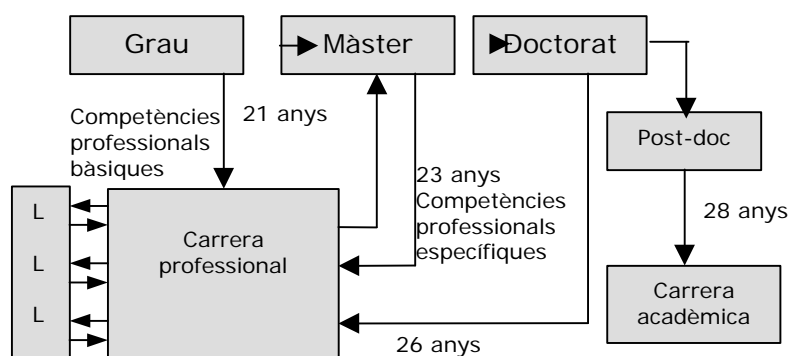
Singularització: Química, Enginyeria Química, Enologia, Arqueologia, Turisme (ensenyaments exclusius i/o característics de la URV).

La nova arquitectura de les titulacions que s'estableix en el model de convergència cap a l'espai europeu d'educació superior (EEES) implica la reprogramació de l'oferta de titulacions, el nous graus i els nous postgraus, i una reforma en profunditat dels continguts i objectius adequada a la nova visió dels estudis.

CONTEXT ACTUAL

CONTEXT FUTUR

El procés de convergència a l'EEES és, naturalment, ricendebats i posicionaments diferents. L'acord del Claustre sobre línies d'actuació en matèria de programació de postgraus i estructuració de la recerca i el present document marc que les desenvolupa, respon a la interpretació que des de la URV es fa d'aquest procés endegat amb la declaració de Bolonya.

VISIÓ DEL NOU PANORAMA DE TIPOLOGIA D'ESTUDIS UNIVERSITARIS

Els nous estudis de grau d'una durada de tres anys responen a la necessitat d'universalitzar l'educació superior, abasten tots els àmbits del coneixement i adapten els continguts per incloure les competències i habilitats necessàries en el món laboral i per poder progressar en els estudis posteriors. Aquests estudis s'adequaran, en general, a les necessitats de la demanda de l'àrea natural d'influència de la URV.

Els nous estudis de postgrau d'una durada de 2 anys responen a la necessitat de mantenir un nivell alt d'especialització/ampliació de continguts i capacitats laborals o orientades a desenvolupar un perfil professional investigador, que en aquest darrer cas podrà seguir el desenvolupament a través d'un període de recerca, el doctorat.

El nou doctorat es preveu com un període de recerca de tres anys en què s'aprenen habilitats i es desenvolupen capacitats bàsiques pròpies de l'activitat d'R+D+I (en contraposició a l'actual nivell d'exigència, que allarga les tesis a 6-7 anys de dedicació completa) que capacitaran per entrar al món laboral en llocs de treball propis d'aquest perfil o per desenvolupar una carrera acadèmica investigadora a través d'una estada postdoctoral on s'incrementen les capacitats en el disseny, direcció i desenvolupament de projectes de recerca.

Per altra banda, el procés de convergència europea d'educació superior es preveu que se sustenti de manera rellevant en sistemes de qualitat compartits reservant pels estats la coordinació de la seva implantació. Així, el Consorci Europeu d'Accreditació, del que formen part les agències nacionals de qualitat, té previst per aquest any arribar a un conjunt de criteris i a una metodologia comuna que permeti establir un marc europeu que permeti en el 2007 el reconeixement mutu de les decisions d'acreditació entre agències, fet que suposarà en el 2010, data d'entrada en vigor de l'EEES, la possibilitat que els govern de la Unió Europea legislin per adoptar mesures tendents al reconeixement oficial i mutu de titulacions acreditades en els diferents estats participants en el Consorci Europeu d'Accreditació, entre els que hi ha l'estat espanyol.

El Pla Estratègic de Docència-2003 primer i el recent acord del Claustre sobre línies d'actuació defineixen la base de l'estratègia de la URV per respondre a aquest nou context i que es pot veure resumida en la taula següent:

PROGRAMACIÓ DELS NOUS POSTGRAUS	
OBJECTIU	ESTRATEGIA
Incorporar la URV a l'Espai Europeu d'Educació Superior (EES)	Adequar els postgraus a les característiques de la nova arquitectura de titulacions del procés de convergència cap a l'EES
Assolir, a mig termini, la proporció de 2/3 d'estudiants (a temps complet) de grau i 1/3 d'estudiants de postgrau	Procurar, dins el ventall de perfils possibles, que tots els àmbits de coneixement de la URV tinguin projecció en els ensenyaments de postgrau.
Per als àmbits identificats com a prioritaris de recerca, la URV ha d'erigir-se en referència de formació superior a Catalunya/Espanya i en node primari en les xarxes europees corresponents.	Elaborar i liderar una oferta de postgrau de qualitat alineada amb la recerca, especialment en els àmbits prioritaris.
Acreditat la qualitat dels postgraus	Dissenyar i implementar uns postgraus que reuneixin els estàndards de qualitat de referència en el context nacional i internacional

El marc i el ritme dels processos de programació dels nous graus i postgraus depenen de les administracions catalana i estatal. La situació d'indefinió actual després dels canvis polítics ocorreguts durant el curs 2003/04 s'espera que es desactivi a inicis del proper curs amb la previsió que:

- A principis del curs 2004/05 s'aprovin a nivell estatal els decrets legislatius sobre els nous ensenyaments de grau i postgrau que varen quedar paralitzats abans de les eleccions.
- Que la programació d'ensenyaments a Catalunya (com a termini el febrer de 2005 si en el curs 2005/06 es volen iniciar nous postgraus) inclogui ensenyaments de postgrau oficials. En qualsevol cas, s'espera que, si més no, es discuteixin i criteris de programació.

Pel que fa a les futures titulacions de grau, l'aprovació dels nous decrets comportaria la ulterior aprovació del catàleg estatal d'aquestes titulacions de validesa en tot l'estat. Aquest és un condicionant important atès que depenent de quines titulacions formin part del catàleg i quines d'aquestes s'acabin fent a la URV, les decisions sobre el mapa de postgraus poden veure afectades.

La programació dels nous postgraus, que implicarà la progressiva desaparició dels cursos de doctorat que no existiran com a tals en el nou model europeu, no parteix d'un catàleg predefinit i les propostes de programació s'hauran d'acordar en el proper curs, si les previsions anteriors es compleixen, dins del sistema universitari català.

El procés de programació de postgraus que s'obrirà és de gran transcendència per la futura configuració de la URV. És per això, que malgrat el nivell d'indefinió actual, cal generar una proposta de mapa de postgraus sòlida per tal de poder posicionar-nos en el procés de discussió amb els arguments més adients possibles, especialment si es té el convenciment de que és convenient que el posicionament de la URV ha de ser diferencialment més clar que el de les universitats de Barcelona. Per que això sigui possible es fa imprescindible que abans de finals del 2004 la URV tingui esbossat un primer mapa d'ensenyaments oficials de postgraus que estigui ben fonamentat.

La prioritització de la recerca

La prioritització externa i interna de la recerca no és un element nou per les universitats. Els àmbits de recerca i els recursos es prioritzen internament, en el si de cada universitat, i externament a partir de les polítiques de les administracions que apliquen tant orientacions horitzontals de foment general de l'activitat de recerca en tots els àmbits com verticals mitjançant, per exemple, la definició de programes de recerca en àmbits específics.

L'orientació horitzontal de la URV: Internament, les universitats poden o no adoptar polítiques de prioritització o orientació de la recerca dels seus àmbits o unitats. La URV va adoptar el 1999 una política d'orientació horitzontal que per fer-la efectiva va anar acompanyada, necessàriament, d'una estructuració de l'activitat científica en grups de recerca. La política adoptada, i que persisteix en l'actualitat, prioritza els grups actius en recerca assignant recursos en funció de la producció científica i la seva qualitat, i fomentant l'accés a la recerca dels nous grups.

A partir d'aquesta política interna horitzontal, de les polítiques externes i de les capacitats i esforços dels investigadors per aprofitar-les, la recerca actual de la URV, estructurada actualment en 103 grups de recerca, ha anat progressant fins assolir en alguns àmbits científics una activitat comparable a les universitats de primer nivell català i estatal com queda palès a l'estudi annex.

L'orientació vertical a la URV: Algunes universitats, cada vegada més en els darrers anys, desenvolupen actuacions de prioritització vertical de la recerca. A la URV, el desembre del 2001, es va aprovar el Pla Estratègic de Recerca, el qual introduïa a partir d'una anàlisi del context científic i de la perspectiva de futur, la necessitat d'incorporar una orientació vertical que facilités que en alguns àmbits científics, la URV es pogués comparar, a mig-llarg termini, amb les universitats de primer nivell en el context internacional.

El posicionament de la URV en matèria de suport a l'activitat de recerca és, per tant, també doble: horitzontal i vertical; segons l'acord del Claustre de 2001 els objectius d'aquest doble posicionament són:

POSICIONAMENT HORIZONTAL: Aconseguir, en la majoria dels àmbits de la recerca de la URV, uns nivells de qualitat científica que siguin competitius en el context nacional i estatal.

POSICIONAMENT VERTICAL: Assolir en àmbits prioritaris de recerca, nivells de qualitat científica i reconeixement, a mitjà-llarg termini, comparables a les universitats europees de primer ordre en els respectius àmbits.

Cal dir que uns anys abans, la URV ja havia adoptat un posicionament vertical diferencial respecte a l'àmbit de la Prehistòria i més concretament del grup d'autoecologia del quaternari per donar suport a la seva trajectòria rellevant. Aquest posicionament es va fer però sense una política global, que el Pla estratègic aprovat va configurar definint els tipus i característiques dels àmbits científics prioritaris de recerca, definits per l'acord del Claustre:

- "Els àmbits científics prioritaris de recerca de la URV es generen a partir de l'impuls institucional (dalt-baix) i de l'impuls de les unitats de recerca (baix-dalt). Així, es pretén que hi hagi uns àmbits (àmbits científics prioritaris ESTRATÈGICS) que parteixin de la voluntat general de la Universitat de posicionar-se en àmbits que es consideren d'interès i en els quals la URV vol/pot excel·lir. D'altra banda, es pretén que la dinàmica i la iniciativa de les unitats de recerca promogui, en altres àmbits que no siguin els anteriors, una rellevància científica, bé actual (àmbits científics prioritaris per TRAJECTORIA) o de futur (àmbits científics prioritaris de FUTUR).
- Els àmbits prioritaris de recerca, ja siguin els estratègics, els de trajectòria o els de futur, gaudiran d'una política d'incentius selectiva; en aquest sentit, s'hi aplicaran estratègies i

línies d'actuació específiques i/o s'hi modularan les estratègies i línies d'actuació generals per tal d'afavorir-los específicament. Això, però, s'ha de fer garantint que el posicionament horitzontal (la millora de la qualitat científica en tots els àmbits de la URV) no es ressenteixi de les polítiques selectives aplicades als àmbits prioritaris.

- Els àmbits prioritaris **ESTRATÈGICS** seran aprovats pel Claustre, i els àmbits prioritaris de **TRAJECTÒRIA** i els de **FUTUR** seran aprovats per la Junta de Govern. “

Els àmbits científics prioritaris **ESTRATÈGICS** es van concretar a partir de criteris en els que es valorava especialment, la participació de l'àmbit en la realitat social i econòmica del territori, les sinergies amb agents estratègics relacionats amb els àmbits i la trajectòria de la URV o l'oportunitat de poder tenir una posició de futur significativa.

A partir d'aquests criteris el Claustre va aprovar els següents àmbits prioritaris:

Estratègics: Química, Enginyeria Química, Arqueologia Clàssica, Enologia, Turisme i va deixar pendents de decisió Biomedicina i Automoció a l'espera que hi hagués les circumstàncies que permetessin que aquests àmbits estructurassin s'estructurassin internament i cerquessin aliances externes.

Trajectòria: es va confirmar l'acord previ de la Junta de Govern, identificant l'àmbit de la Prehistòria com a prioritari per la URV.

De futur: restaven pendents de definir quins altres àmbits tindria sentit prioritzar per afavorir que assolissin progressivament un nivell de competència internacional.

Des d'aleshores, i pel que fa als àmbits estratègics i per trajectòria, l'acord del Claustre ha donat peu a un seguit d'actuacions per afavorir el seu desenvolupament:

- **Química i Enginyeria Química:** Creació, a suggeriment de la URV i per acord del Govern, de l'Institut Català d'Investigació Química, ara adscrit a la URV. S'espera que es puguin crear les sinergies adients per incardinar un projecte científic estratègic comú entre l'institut i els grups relacionats de la URV que podria tenir similituds al que s'està fent en l'àmbit biomèdic (veure a continuació).
- **Arqueologia Clàssica:** Semblantment, s'ha creat i adscrit a la URV, l'Institut Català d'Arqueologia Clàssica.
- **Prehistòria:** Creació de l'Institut de Paleontologia i Evolució Humana format bàsicament per el grup d'autoecologia de la URV i finançat majoritàriament per fonts externes. Aquí es pot acomplir un dels objectius que es plantegen les polítiques verticals que és que després d'un termini més o menys llarg de suport institucionals a un àmbit, aquest adquireix la solidesa per mantenir-se competitiu.
- **Turisme:** S'està treballant en l'avantprojecte de Creació del Centre d'Innovació i Recerca en Turisme i Oci, conjuntament amb el sector empresarial i altres ens.
- **Enologia:** Grups de recerca de la URV participen en el CERTA; molt recentment s'ha proposat de fer un consorci amb l'Escola d'Enologia de Falset i un centre tecnològic relatiu al sector vitivinícola.
- **Biomedicina:** s'ha arribat a un acord amb els hospitals universitaris de la demarcació que pertanyen a l'ICS i Sagessa i amb l'Àrea d'atenció primària de Tarragona que també pertany a l'ICS en crear conjuntament amb la URV un Institut d'Investigació Sanitària que aspira a ser acreditat en el context estatal en un procés obert recentment, fet que permetria poder estar incardinat en el futur en el context d'excel·lència de l'Àrea de Recerca Europea. Actualment s'està en la fase de presa de decisions sobre en quin àmbit biomèdic se centrarà l'activitat científica del futur institut.
- **Automoció:** resta pendent d'actuació.

Mentre s'han fet progressos d'estructuració dels àmbits científics estratègics i s'han conformat aliances estratègiques significatives, resta encara la necessitat de configurar i concretar projectes científics de futur consistents que apleguin els investigadors i ajudin a fer més visible l'activitat de la URV en aquests àmbits.

A més d'aquests condicionants de caire intern el context científic extern ha anat evolucionant en el sentit que preveia el Pla Estratègic de Recerca-2001, corroborant la necessitat de desplegar el doble impuls horitzontal i vertical, orientat aquest darrer a uns àmbits d'excel·lència. En aquest sentit, l'àrea europea de recerca (AER) es va configurant progressivament com l'aglutinador dels instruments i recursos que s'integren en una estratègia comuna en coordinació amb els sistemes estatals d'R+D+I, la qual es pot veure impulsada amb la possible creació d'un Consell Europeu de Recerca.

Per estar presents de manera consistent en aquest espai europeu de recerca cal, ineludiblement, adquirir reputació científica de primer nivell, massa crítica suficient, visió i planificació a llarg termini, solidesa en els recursos i les capacitats. Això, en el context científic actual només es possible i sostenible a llarg termini si s'estableixen sinergies institucionals cooperatives a mig-llarg termini entre la universitat com un tot i els grups i investigadors que volen ser competitiu en el primer nivell. Per això calen polítiques verticals que siguin capaces de prioritzar, estructurar i gestionar els recursos humans i materials amb eficàcia i eficiència.

Finalment, i com clarament estableixen les línies d'actuació en matèria de programació de postgraus i estructuració de la recerca aprovades pel Claustre, aquesta estratègia de recerca ha d'anar vinculada i alineada amb el nou postgrau com element imprescindible per conformar un àmbit de recerca competitiu i competent en el context europeu i internacional.

1.2 Orientació i principis

L'acord del Claustre sobre línies d'actuació en matèria de programació de postgraus i estructuració de la recerca estableix un objectiu clar de perfil formatiu d'universitat investigadora, al temps que relaciona la política de prioritització de la recerca amb la de programació de postgraus en àmbits prioritaris, fent obligatori que qualsevol àmbit prioritar ofereixi o participi en un programa formatiu de postgrau, mentre que no ho estableix així a l'inrevés: ha de ser possible, i probablement serà així en la majoria de casos, plantejar propostes de programes de postgrau sense presentar al mateix temps una proposta d'àmbit prioritari. D'acord amb això, a continuació s'estableixen els principis que haurien d'orientar les propostes de programació d'ensenyaments de postgrau, independentment de que corresponguin o no a àmbits prioritaris de recerca; seguidament es plantegen els principis sobre els que s'hauria de decidir la prioritització d'aquests àmbits.

Configuració del mapa de postgraus

Dels acords del Claustre sobre línies d'actuació i, particularment, del Pla Estratègic de la Docència, se'n desprenen les següents orientacions generals per a la configuració del mapa de postgraus:

- Evolució harmònica: tots els àmbits de coneixement de la URV han de projectar-se en ensenyaments de postgrau com element clau per esdevenir una universitat integrada en l'espai europeu i per assolir una proporció d'alumant de postgrau d'1/3 del total
- Diferents perfils: els perfils dels postgraus poden ser molt variats, però han de respondre be a necessitats del món laboral (perfil professionalitzador) be a les de la recerca (perfil investigador) o a ambdues, buscant fer possible la generalització d l'oferta de postgraus a tots els àmbits del coneixement on la URV és present. A més de l'orientació professionalitzadora/investigadora els

postgraus poden variar en funció de l'origen (evolució d'actuals màsters, segons cicles, títols propis, doctorats, etc.), l'abast estratègic (local, nacional, internacional), el preu (públic, mercat)...

La diversitat de postgraus possibles és, doncs, molt gran. Tanmateix, com a referència es pot fer servir la següent clasiicació en 5 tipologies, que van des dels postgraus molt orientats a l'especialització professional fins als orientats a la recerca en àmbits prioritaris per la URV.

- PERFIL 1: titulació oficial d'especialització professional en el propi àmbit de coneixement; requerit pel mercat/exercici professional
- PERFIL 2: titulació oficial d'especialització professional com a diversificació de la formació, no necessàriament en el propi àmbit
- PERFIL 3: titulació pròpia d'especialització professional/científica com a diversificació de la formació, no necessàriament en el propi àmbit
- PERFIL 4: titulació oficial d'especialització científica en àmbits en què la URV, en col·laboració amb altres univ. catalanes i/o espanyoles, pot aportar la seva capacitat de formació superior.
- PERFIL 5: titulació oficial d'especialització científica en àmbits en què la URV és referent de formació universitària superior.

En aquest espectre, el perfil 3 correspondria a títols propis, semblants als postgraus actuals, que no estarien subjectes als criteris de programació que es plantegen en aquest document.

- Alineament amb recerca de qualitat: aquests és un element important pel projecte d'universitat que afecta en major o menor mesura a tots els perfils (en els professionalitzadors no fóra imprescindible) i que esdevé un factor clau en la programació de postgraus, especialment dels orientats a la recerca.
- Disseny i implementació de qualitat: aquest és un element estratègic per als usuaris i per garantir la posterior acreditació del postgrau.
- Visió internacional: Per a una bona part dels perfils, la comparabilitat en el marc europeu (tenir referents) implica la possibilitat de cooperació o tenir en compte el factor de competició. D'altra banda l'atracció alumnat i professorat d'arreu esdevé un aspecte fonamental inherent a la nova concepció dels postgraus.
- Aliances: En darrer terme, però no menys important la fortaleses dels postgraus pot estar relacionada amb la qualitat de les aliances que s'estableixin amb altres universitats o amb agents del món laboral.

Tots aquestes elements afecten de manera diferent a la tipologia de perfils descrita anteriorment. En la taula següent es pot veure una aproximació no restrictiva de la seva incidència:

PERFIL	ELEMENT ESTRATÈGIC			
	Alineament recerca de qualitat	Acreditació qualitat	Internacionalització	Aliances
1	Necessari	No imprescindible	No imprescindible	Necessari
2	Necessari	Necessari	Necessari	Necessari
3	No imprescindible	No necessari	No necessari	No imprescindible
4	Imprescindible	Necessari	Necessari	Imprescindible
5	Imprescindible	Imprescindible	Imprescindible	Necessari

Dacord amb aquestes consideracions, qualsevol proposta d'ensenyament de postgrau hauria de respondre als següents principis:

PRINCIPIS PER A LA PROGRAMACIÓ D'UN POSTGRAU

- Impacte a l'àmbit del coneixement i/o el món laboral, d'acord amb l'estratègia de la URV i les necessitats de la societat. **Significació.**
- Perfil adequat que respon a necessitats existents i coneix els elements claus per assolir els objectius de futur que es marqui. **Pertinença.**
- Disseny ajustat als estàndards establerts i que respon a les expectatives dels usuaris i als objectius definits. **Qualitat.**
- Viabilitat. Adequació de la demanda, les capacitats, els recursos i els processos necessaris. **Viabilitat.**

Configuració dels àmbits prioritaris de recerca

Malgrat que el PER concloïa la necessitat de prioritzar verticalment la recerca en determinats àmbits i que posteriorment ja s'han realitzat accions en aquest sentit com s'ha explicat, el procés de priorització que es pretén endegar ara té una transcendència especial, atès que s'incardina amb la primera missió de la universitat, la de la formació a nivell superior. Es fa necessari, doncs, incidir-hi especialment i reflexionar sobre la motivació, els condicionants i les conseqüències d'una eventual priorització d'un àmbit de recerca.

En primer lloc cal dir, que des d'una perspectiva internacional l'experiència existent suggereix que la priorització de la recerca en les universitats, sense limitar l'autonomia acadèmica, és una estratègia que promou activament l'excel·lència. En els darrers anys, universitats de diferents països, de tamanys i capacitats distintes han desenvolupat processos de priorització de la recerca, amb motius i objectius similars.

Els dos arguments més coincidents que motiven la priorització de la recerca són la necessitat d'orientar els esforços allà on se'n pot treure més rendiment (eficiència), fet que no hauria de sorprendre atès que la competitivitat científica és una base natural de la recerca, sempre hi ha més bones idees a investigar que recursos per investigar les bones idees. D'altra banda, el segon argument és que, a part del que succeeix en unes poques universitats de gran nivell, la gran majoria d'universitats d'arreu que, com la URV, abasten un ampli ventall de coneixements i fonamenten la seva raó de ser en la dualitat docència-recerca, no poden fer aportacions científiques de primer nivell en tots els àmbits i s'han de concentrar en alguns sense comprometre els altres. Per fer-ho possible cal desenvolupar polítiques específiques, sense deixar ni molt menys més a banda, i això també es força coincident entre les universitats que han iniciat aquests processos, que el compromís amb la docència implica que totes les àrees han de ser actives en recerca i han d'existir les polítiques horitzontals que ho afavoreixin.

Alguns dels arguments que qüestionen la rendibilitat i idoneïtat de la priorització de la recerca és que aquesta concentració d'esforços i recursos en uns àmbits, va en

detriment de les àrees no prioritzades que solen ser evidentment moltes més que les prioritzades, al menys en el primer cicle de priorització. També s'esgrimeix que els processos de presa de decisió i les variables que hi intervenen són complexes i que han d'entrar sovint en anàlisis que incorporen subjectivitat,. Altres arguments apunten a que la discriminació si/no que s'acaba produint en aquests processos contrasta amb el continu de qualitat/oportunitat/visió que els àmbits tenen fet que fa difícil discernir la frontera entre àmbits a prioritzar i àmbits no prioritzats.

En primer lloc, cal dir que marcar línies prioritàries en un moment donat, no vol dir que això sigui un procés per sempre i irreversible, la concentració d'esforços és un procés continuat de revisió per períodes. En segon lloc cal remarcar que prioritzar alguns àmbits no implica marcar àmbits no prioritaris, ni molt menys de no recerca. La URV té formulada una visió clara en el que la recerca és una missió transversal que s'ha d'estendre, amb qualitat, a tots els àmbits en els que la s'és present. Cal doncs mantenir i millorar en la mesura que sigui possible una política horitzontal activa de suport a la recerca que prioritza la qualitat. I és precisament aquesta la que ha contribuït decisivament (i ha de seguir fent-ho) a que ara i en el futur la URV es pugui plantejar facilitar a alguns àmbits el donar un salt qualitatiu diferencial. Per això, i abans de plantejar criteris de priorització d'àmbits de recerca, es fa necessari evidenciar l'aposta que la universitat fa per a fomentar l'activitat de recerca en tots els àmbits, reforçant la política de suport horitzontal:

REFORÇAMENT DE LA POLÍTICA HORITZONTAL DE SUPORT A LA RECERCA

Com a base de la proposta priorització vertical de la recerca que es presenta, està el reforçament de la política de suport horitzontal a la recerca mantenint, i si és possible, incrementant els recursos que s'hi destinen:

Mantenint les polítiques de suport a tots els grups actius de recerca (programes PIR, PSR, etc.) i d'accés per grups nous, i

Millorant el model de suport horitzontal amb aportació de nous recursos

- Separant de la política de becaris URV de la de plantilla docent a través de la creació d'una borsa de recerca per cada investigador actiu que permeti incorporar investigadors en formació vinculats amb cada investigador actiu.
- Valoritzant el pacte de dedicació a través de la reducció de dedicació docent associada a l'increment de la dedicació investigadora. Això implicaria assignar un EJC de dedicació docent de referència (24 crèdits) a l'investigador actiu conjuntament amb l'investigador en formació que formi part de la seva "borsa de recerca" (inv. Actiu+inv. Formació = 24 crèdits) .

Amb aquest reforçament de la política horitzontal es visualitza el manteniment de la missió de generació de coneixement en tots els àmbits d'activitat de la URV.

Adicionalment, el fet que s'esmercin esforços diferencials en uns àmbits en els que es vagin assolint objectius de visibilitat científica significativa comporta un factor d'arrossegament cap als altres àmbits i cap a la institució en general importants. En primer lloc perquè la incorporació de nous recursos de qualitat que comporta la priorització de la recerca són sovint emprats per la resta de la comunitat universitària, i a més incideixen en la millora dels processos formatius de l'alumnat del mateix àmbit i també dels altres. En segon lloc, perquè l'enfortiment diferencial d'algunes àrees comporta sovint a llarg termini obrir noves vies i col·laboracions amb altres àrees que se'n beneficien. En darrer terme, també cal apuntar que

l'augment del prestigi i el reconeixement d'alguna/es àrees beneficia clarament a la imatge de les altres com a integrants d'una institució.

Un dels aspectes més significatius del procés de prioritització és que es tracta d'un procés a llarg termini perquè només a llarg termini es poden valorar les conseqüències científiques d'haver fet un esforç en una determinada àrea. És també, necessàriament, un procés cíclic, perquè cal revisar els resultats que s'estan obtenint, perquè el context canvia i perquè en cicles posteriors, i això és un objectiu a aconseguir, alguns dels àmbits poden haver assolit una capacitat de sostenibilitat pròpia que no fa falta el suport diferencial institucional. Finalment, també s'ha comprovat que aquests processos creen noves dinàmiques que enforteixen l'organització com l'augment de diàleg i de cooperació entre els investigadors de la mateixa universitat per crear projectes de futur i sinergies, l'augment de la capacitat de planificació i la qualitat de la gestió dels recursos humans i materials assignats a la recerca.

PROPOSTA DE PRIORITZACIÓ D'ÀMBITS DE RECERCA

Per orientar i dur a terme adequadament el procés de prioritització és necessari, en primer lloc, establir clarament quin és el marc de compromís que es planteja per la universitat amb l'acord de prioritització d'un àmbit. El següent quadre resumeix quines són les possibles implicacions del procés de prioritització:

IMPLICACIONS DEL PROCÉS DE PRIORITZACIÓ

Recursos específics i creació d'estructures

Suport econòmic específic als àmbits prioritzats i possible creació d'estructures de recerca que facilitin i/o millorin:

- la gestió dels projectes de recerca
- la col·laboració entre grups de recerca i la cohesió
- la coherència de la recerca en aquests àmbits
- la visibilitat d'aquest àmbits

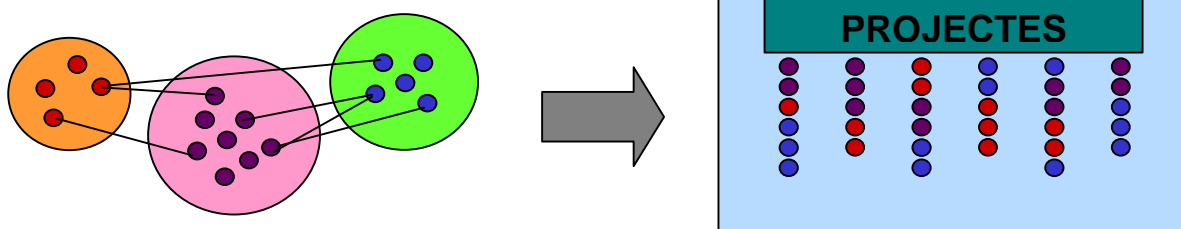
Priorització en atracció de recursos

Sense detriment del suport horitzontal a la recerca, aplicació de nous recursos:

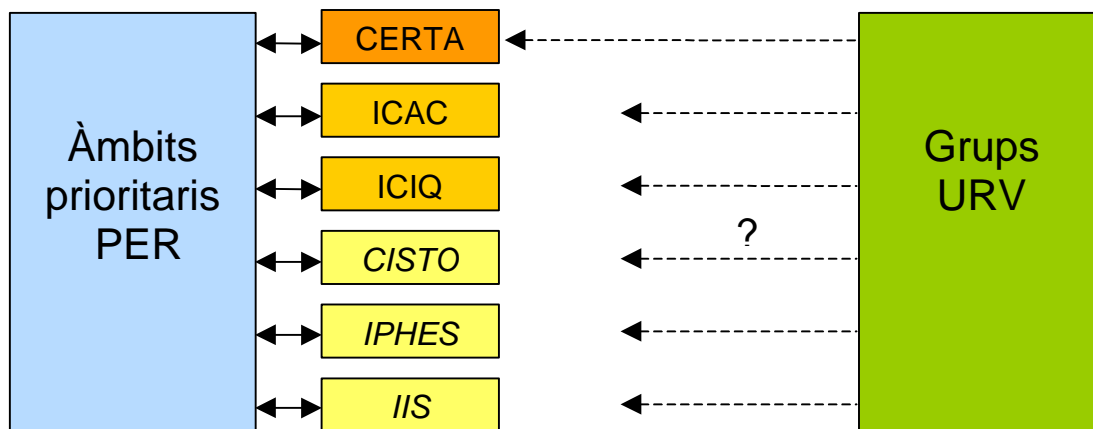
- programa d'incorporació de professorat Serra-Hünter
- incorporació de becaris doctorals, nou personal investigador (post-doctoral, visitants, ...) i/o tècnic
- prioritització d'inversions en grans equipaments
- participació en aliances estratègiques amb agents externs

L'acord del claustre sobre creació de noves estructures de recerca, orientades sempre a fer més visibles els àmbits corresponents com a referents de formió universitària superior, pot concretar-se en propostes de d'Instituts universitaris d'investigació, per als quals caldi l'acord del Govern de la Generalitat, o de centres de recerca propis (competència de la URV), o de qualsevol altre estructura, en funció del projecte científic que acompanyi a la proposta.

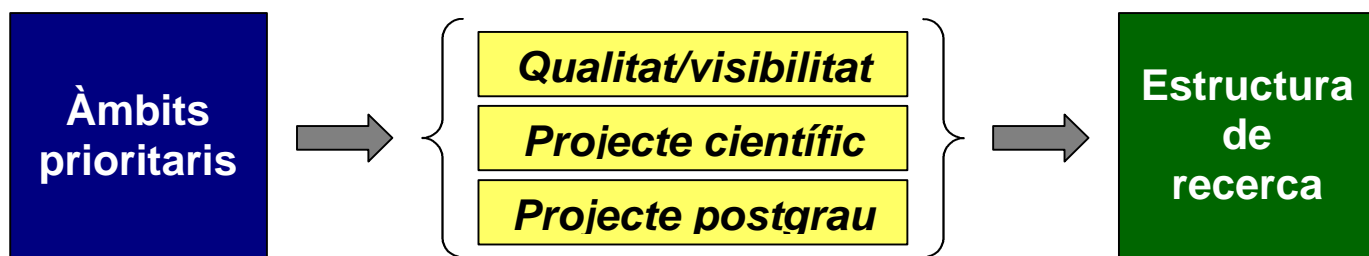
En tot cas, si s'estructura com a centre o institut l'esquema funcional científic s'hauria de desenvolupar per projectes sense grups estancs que quedarien integrats en les noves estructures.

L'estructuració de la recerca que es planteja és compatible amb la continuació de política de desplegament d'aliances en àmbits científics estratègics comentada anteriorment, en els quals cal seguir definint el marc de relació entre grups URV i entitats de recerca externes.

D'acord amb les línies d'actuació aprovades pel Claustre i amb les consideracions fetes, la definició i estructuració d'àmbits prioritari específics s'ahuria de basar en tres pilars: la qualitat i visibilitat de la recerca actual, la qualitat i viabilitat del projecte científic que es planteja i , especialment, la qualitat i viabilitat del projecte de postgrau que, ineludiblement, ha d'acompanyar a la proposta.

A partir de les consideracions anteriors, el quadre següent recull els principis que haurien de guiar el procés de selecció dels àmbits de recerca a prioritzar.

PROPOSTA DE PRINCIPIS PER A LA PRIORITZACIÓ D'UN ÀMBIT DE RECERCA

- Impacte i rellevància del projecte (per la URV, per les polítiques nacionals i internacionals de recerca, per la societat). **Significació**
- Factors que afavoreixen estratègicament el projecte (àmbits nínxol, aliances, interdisciplinarietat, valor afegit, noves àrees,...) **Oportunitat**
- Fites plantejades en el projecte (assolir el posicionament de futur de primer nivell internacional) **Posicionament**

- Planificació de les tasques a realitzar (organització, inversió,, incorporació coneixement, nous equipaments...) i l'adequació a les fites plantejades. **Estratègia**
- Qualitat i visibilitat de la recerca actual i les capacitats de lideratge i organitzatives. **Capacitat**

1.3 Objectius i resultats esperats

Tenint en compte el context, l'orientació i els principis generals, en el quadre següent es defineixen els objectius concrets i els resultats que cal esperar de tot el procés amb la finalitat, per una part, d'orientar el mateix procés i per altra perquè serveixi de referent clar a tota la comunitat universitària del què es persegueix.

PROPOSTA D'OBJECTIUS I DE RESULTATS ESPERATS DEL PROCÉS DE CONFIGURACIÓ DEL MPA DE POSTGRAUS I DE PRIORITZACIÓ DELS ÀMBITS DE RECERCA

OBJECTIUS

Configuració del mapa de postgraus

- Elaborar la proposta de mapa de postgraus oficials que la URV presentarà en el procés de programació universitària del sistema català

Configuració dels àmbits de recerca a prioritzar

- Determinar al voltant de 5 àmbits de recerca que seran objecte de polítiques verticals de suport institucional en els propers 5 anys.
- Organitzar, estructuralment i funcional, els àmbits prioritaris.
- Concretar, a través d'un contracte programa, un pla d'acció que determini els recursos assignats a cada àmbit prioritzat, les actuacions a desenvolupar i les fites a assolir, incloent també el/s postgrau/s associat/s als àmbits.

RESULTATS ESPERATS

Configuració del mapa de postgraus

- Cada àmbit URV hauria de tenir una oferta de postgrau que doni resposta a les necessitats investigadores i del món laboral, capaç d'atreure alumnat.
- En màsters de perfil investigador tenir una visió internacional en projecció, aliances, captació d'alumnat i professorat, etc.
- Els màsters de la URV siguin reconeguts i acreditats pels organismes nacionals i internacionals competents.

Configuració dels àmbits de recerca a prioritzar

- Posicionament de qualitat i visibilitat científica en el context europeu, que els faci necessaris, quan no líders, en la configuració dels nòduls de les xarxes d'excel·lència de l'Àrea Europea de Recerca.
- Incorporació de capacitats i qualitats col·lectives i captació de nous recursos que permetin la sostenibilitat del projecte.

De tot el procés globalment

- Increment de la qualitat global de la recerca en tots els àmbits d'activitat de la URV
- Major visibilitat global de la URV i reconeixement de la URV com a referent de formació universitària superior
- El perfil investigador de la URV s'hauria de veure's reflectit, també, en una proporció global adient d'estudiants de grau i de postgrau (2:1)
- L'establiment d'un procés de priorització de la recerca viu, cíclic, obert a la participació de tots els àmbits d'activitat de la URV

1.4 Recursos implicats

Per assolir els objectius i els resultats esperats del procés calen esforços significatius i, especialment, la disponibilitat de recursos econòmics, sempre limitats.

També cal tenir en compte que l'impuls institucional als àmbits fa més competitiu aquests per obtenir fons de finançament extern que a llarg termini serien els que haurien de garantir la sostenibilitat del projecte de futur dels àmbits que es conformaran, de manera que la universitat pugui dedicar els recursos a altres àmbits.

Anteriorment s'han descrit les possibles implicacions del procés de prioritització, algunes de les quals tenien repercussions econòmiques directes. Explícitament s'ha assenyalat la necessitat de destinar nous recursos a algunes de les mesures descrites. A continuació s'estableix el compromís d'assignació de recursos i la seva relació amb els possibles nous ingressos que pugui rebre la universitat tant per a la nova activitat d'ensenyaments de postgraus com per la introducció de criteris de finançament de la recerca per part del DURSI.

PROPOSTA D'IMPLICACIONS ECONÒMIQUES DEL PROCÉS DE CONFIGURACIÓ DE POSGRAUS I DE PRIORITZACIÓ DELS ÀMBITS DE RECERCA

Configuració del mapa de postgraus

- La posada en funcionament d'ensenyaments de postgrau oficials implicarà la modificació del sistema de finançament (diferent relació ingressos per matrícula: subvenció bàsica). La URV ajustarà el seu model d'assignació de recursos humans al sistema de finançament.

Configuració dels àmbits de recerca a prioritzar

- El pressupost URV 2004 preveu l'assignació de 300.000 € a la creació de noves estructures de recerca. Aquesta assignació bàsica es mantindrà en els següents exercicis.
- Independentment, el DURSI es planteja introduir modificacions en el model de finançament, amb un compromís base de millora de la inversió pública en I+D+I. Cas de produir-se un increment de la subvenció bàsica per aquesta via, 1/3 dels nous recursos seran destinats a les polítiques verticals de prioritització de la recerca. Un altre terç es destinarà a la millora de la política horitzontal i la tercera part restant a la millora dels recursos generals posats a disposició del sistema d'I+D+I.

2. CRITERIS PER A LA CONFIGURACIÓ DEL MAPA DE POSTGRAUS I LA PRIORITZACIÓ DELS ÀMBITS DE RECERCA

Com s'ha dit abans, de les línies d'actuació aprovades pel Claustre se'n desprèn que la prioritització d'àmbits de recerca s'ha d'orientar a la visualització de la URV com a referent de formació universitària superior en aquesta àmbits i que, per tant, l'eventual prioritització d'un àmbit de recerca ha d'anar acompanyada de la participació del mateix en un programa formatiu de postgrau. No passa així a l'inrevés; no sent necessari que una proposta de postgrau vagi acompanyada d'una proposta de prioritització d'àmbit de recerca. Per altra banda, cal recordar que els principis que han d'orientar la programació de postgraus plantejats en el capítol anterior fan referència exclusiva a propostes de postgraus oficials. D'aquesta manera, a continuació es descriuen els criteris que s'han de seguir per a la selecció de les propostes d'ensenyaments de postgraus que ha de servir de base per a la proposta de programació d'ensenyaments oficials que es faci davant el DURSI, independentment de si el postgrau es relaciona o no amb un àmbit prioritari de recerca.

Establiment de postgraus

La URV acumula l'experiència de la programació d'ensenyaments i en l'avaluació de la qualitat (programes de doctorat, ensenyaments de pregrau) que s'ha vingut realitzant els darrers anys i, per tant, s'empraran procediments similars per a la presa de decisió amb els condicionants propis que presenten els nous postgraus. Entre aquests, el més remarcable és que no existeix una preconfiguració de continguts ni de temàtica com passa fins ara amb els ensenyaments de pregrau i com passarà amb els nous títols de grau.

A partir dels principis per a la programació d'un postgrau descrits en la pàgina 10 i de les referències externes existents sobre els elements de qualitat per a estudis de postgrau es proposen els següents criteris generals de selecció per als postgraus amb els pesos entre parèntesi i alineats amb els principis proposats anteriorment.

PRINCIPIS		CRITERIS GENERALS PER A L'ESTABLIMENT DE POSTGRAUS
SIGNIFICACIÓ I PERTINÈNCIA	QUALITAT	Criteris
		<ul style="list-style-type: none"> • Programa formatiu (necessitat, impacte, objectius i continguts) en relació al perfil del postgrau (10–20 %). • Col·laboracions internes i externes (10%). • Procés formatiu, metodologia d'ensenyament-aprenentatge (10%). • Previsió d'avaluació dels resultats, seguiment del procés formatiu, en els llicenciats, a la societat (10%).
VIABILITAT		<ul style="list-style-type: none"> • Recursos humans: adequació del PDI al programa formatiu (historial docent i investigador) (30–20 %). • Estimació de demanda (nombre i perfil) (30%) • Recursos humans (PAS) i materials (infraestructures i instal·lacions) (Requisit)

Consideracions

- Alguns dels criteris seran valorables de manera diferent segon la tipologia de postgrau que es proposi.
- En postgraus alineats amb recerca en àmbits prioritaris han de tenir un major èmfasi en adequació del perfil investigador del professorat.
- La valoració positiva de la proposta de programa de postgrau és indispensable per a optar a ser àmbit prioritari de recerca.
- A més de les consideracions individuals per a cada postgrau caldrà tenir en compte elements de configuració global del mapa de postgraus com la evolució harmònica en tots els sectors.

Priorització d'àmbits de recerca

D'acord amb els principis anteriors, les propostes d'àmbits prioritaris en recerca es basaran en tres eixos:

- Qualitat i viabilitat del projecte formatiu a nivell de postgrau, avaluat d'acord amb criteris comuns d'elaboració de mapa d'ensenyaments.
- Qualitat i visibilitat de la recerca actual.
- Qualitat i viabilitat del projecte científic plantejat.

Com ja ha estat comentat, el procés de priorització de la recerca ja ha estat dut a terme per moltes universitats; hi ha força coincidència en els criteris emprats, encara que, a diferència del que es planteja per a la selecció de propostes de programes de postgrau, no és gens comuna una quantificació prèvia d'aquests criteris, entenent implícitament que es busca una valoració positiva en els tres aspectes bàsics assenyalats (capacitat, projecte formatiu i projecte científic). En el quadre següent es presenten els criteris sobre els que s'ha de basar la valoració de les propostes, amb un alineament indicatiu amb els principis establerts.

CRITERIS GENERALS PER A LA PRIORITZACIÓ DELS ÀMBITS DE RECERCA

PRINCIPIS

Qualitat i visibilitat de la recerca actual

- Indicadors convencionals de qualitat de la recerca, basats en resultats (peer-reviewed articles, impacte, ...).
- Recursos obtinguts en convocatòries competitives.
- Capacitat d'atracció d'estudiants de tesi i nombre de tesis amb resultats publicats.
- Massa crítica d'investigadors.
- Xarxa de relacions nacionals/internacionals.

CAPACITAT

SIGNIFICACIÓ
I OPORTUNITAT

Qualitat i viabilitat del projecte plantejat

- Impacte a la recerca (diferencial en productivitat, beneficis per la URV, la comunitat científica, la societat, retorn de la inversió, etc...).
- Capacitat d'atracció d'estudiants de postgrau
- Generació d'ingressos
- Valor afegit
- Planificació estratègica (estratègies d'acompliment d'objectius: capacitat i massa crítica d'investigadors, organització, estratègies de col.laboració, etc...)
- Idoneïtat del pla d'implantació i temporalització
- Idoneïtat del pla de monitorització i avaluació
- Pressupost i planificació de recursos

3. PROCÉS

3.1 Visió general

El procés s'ha dissenyat tenint en compte els objectius que es pretenen cobrir, les experiències prèvies de la URV en programació i planificació estratègica i l'anàlisi de processos similars desenvolupats en altres universitats pel que fa a la prioritització dels àmbits de recerca. És precisament a partir d'aquesta anàlisi que s'ha detectat que els darrers anys un bon nombre de processos d'aquestes característiques s'han dut a terme en universitats de diferents països, de diferent tamany, nivell científic i tipologia. També s'ha detectat que en la majoria d'ells la relació amb la docència de postgrau i fins i tot amb la de pregrau és un element considerat en el procés com a clau. Dels processos comparats el que s'assimila més al proposat és el desenvolupat a la universitat d'Ohio (http://www.ohiou.edu/research/research_priorities.html).

El procés que es proposa, i que es veu sintetitzat en el diagrama general de la pàgina següent, és doncs un procés homologable als que es realitzen internacionalment i que reuneix les següents característiques:

- Aproximació dalt-baix i baix-dalt: capacitat de la direcció de liderar, coordinar, proposar, ordenar propostes i capacitat dels proposants de proposar, reordenar, revisar).
- Avaluació creuada orientada a la millora: interna i externa per referents amb capacitat de millora si les observacions són incorporades al projecte.
- Compromís: explicitat a través de contractes programa revisables pels àmbits prioritzats de recerca
- Transparència: comunicació de desenvolupament del procés a tota la comunitat universitària.

El procés consta de les següents fases, veure diagrama de la pàgina següent:

PROPOSTA DE FASES DE DESENVOLUPAMENT DEL PROCÉS DE CONFIGURACIÓ DEL MAPA DE POSTGRAUS I DE LA PRIORITZACIÓ I ESTRUCTURACIÓ DELS ÀMBITS PRIORITARIS DE RECERCA

FASE 1: Discussió i aprovació

Discussió i aprovació del programa de desplegament de les línies d'actuació aprovades el Claustre per configurar la proposta de mapa de postgraus i establir i estructurar els àmbits de recerca prioritaris.

FASE 2: Expressions d'interès i ordenació de propostes

Formulació de propostes d'interès i ordenació de les propostes de postgraus i àmbits de recerca a prioritzar.

FASE 3: Elaboració, avaluació i selecció de propostes

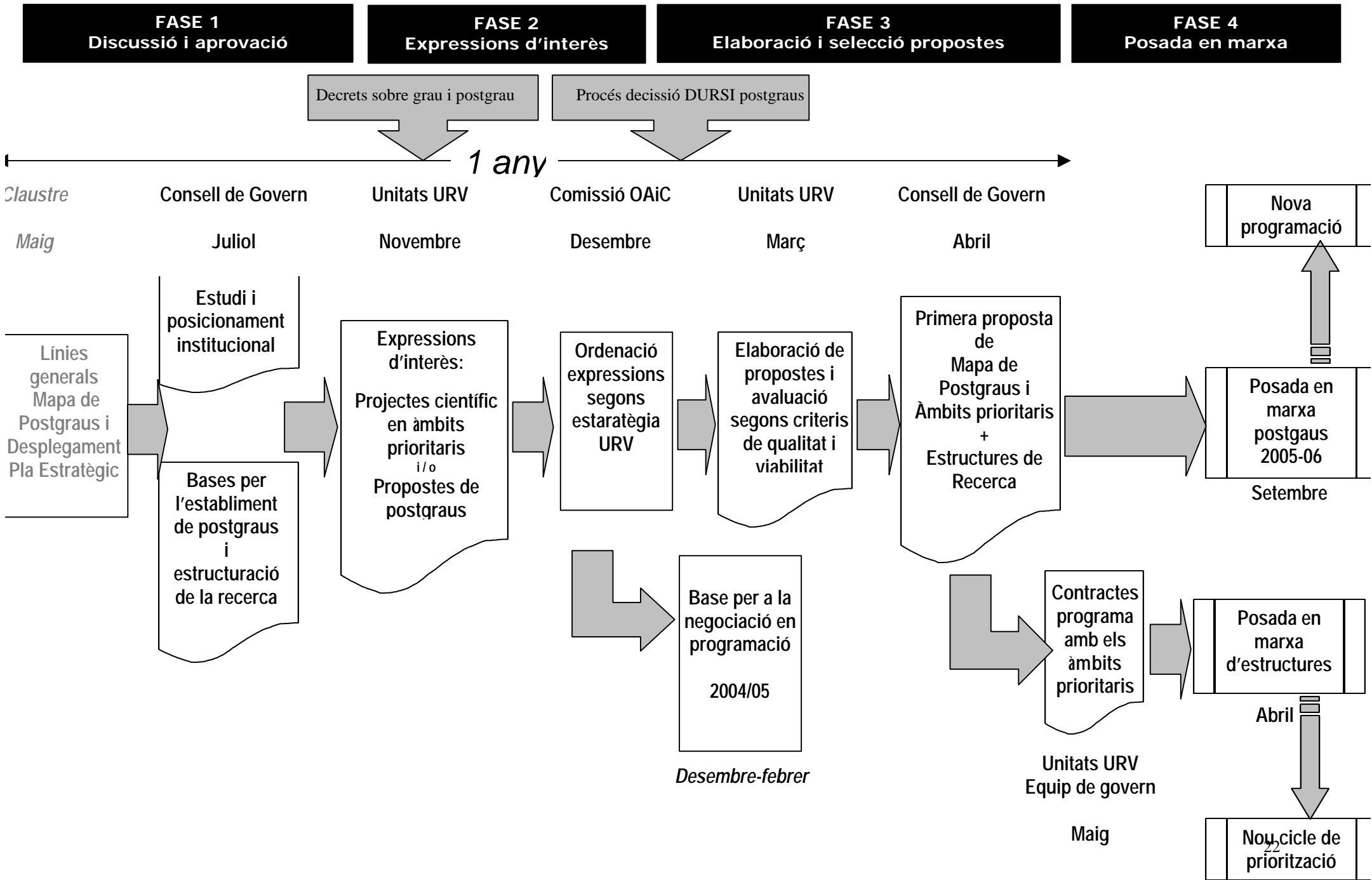
Elaboració i avaluació interna i externa de les propostes
Configuració de la Proposta de mapa de postgraus i àmbits prioritaris de recerca

FASE 4: Posada en marxa de postgraus i estructures de recerca

Establiment dels contractes programa als àmbits prioritaris, implantació de les estructures de recerca i implementació de la programació de postgraus per al curs 2005/06, una vegada establerta la programació plurianual a nivell català

El procés ha de poder ser revisable si apareixen condicions externes que alterin terminis o condicionin els objectius pretesos.

PROCÉS DE CONFIGURACIÓ DEL MAPA DE POSTGRAUS I DE PRIORITZACIÓ DELS ÀMBITS DE RECERCA

3.2 Rols i agents

Direcció

Vicerector d'ordenació acadèmica i de la recerca

Coordinació del procés

Comitè d'avaluació

Comissió d'ordenació acadèmica i recerca delegada del Consell de Govern

Selecció d'avaluadors externs
Anàlisi i avaluació
Proposta de resolució a Consell de Govern

Ens consultiu

Junta Consultiva

Informe sobre la proposta de resolució de Comissió delegada

Aprovació propostes

Consell de Govern

Aprovació de la proposta de la Comissió delegada tenint en consideració l'informe de la Junta consultiva

Suport tècnic

Gabinet Tècnic del Rectorat

Suport tècnic al desenvolupament del procés

Gabinet de Comunicació

Pla de comunicació interna associat al procés

Web:

- Documents relacionats
- Preguntes més freqüents
- Documentació a emplenar
- Referències externes
- ...

3.3 Expressions d'interès

Les expressions d'interès (de programes de postgrau i/o d'àmbits prioritaris) es lliuraran al Vicerector d'ordenació acadèmica i de la recerca abans del dia 30 de novembre, a través de les secretaries de centres o departaments (Es disposarà d'un formulari).

Les expressions d'interès no obliguen necessàriament a sotmetre una proposta, però una proposta no pot ser sotmesa sense la prèvia expressió d'interès.

Les expressions d'interès d'àmbits prioritaris de recerca han de preveure una proposta de postgrau associat a l'àmbit.

Les expressions d'interès serviran per:

- Trobar sinergies dins la pròpia comunitat universitària.
- Ordenar el procés de presentació de propostes.
- Fer transparent el procés. Es faran públiques en la pàgina web.
- Ajudar a la identificació d'experts externs per l'avaluació.
- Base per a la negociació amb la Generalitat sobre programació de postgraus

Posteriorment a la recepció de les expressions d'interès es realitzarà un procés d'ordenació de les expressions d'interès en base a l'estratègia general de la URV.

3.4 Propostes

Posteriorment a l'ordenació de les expressions d'interès, i coordinadament amb el Vicerector d'Ordenació Acadèmica i de la Recerca, les unitats proposants prepararan les propostes, que es presentaran al Vicerectorat abans de l'1 de març de 2005 (Es definirà el format). A títol de referència els continguts previstos seran els següents.

CONTINGUTS PER A LES PROPOSTES DE POSTGRAUS

Programa formatiu

- Objectius del programa formatiu
- Pla d'estudis i estructura

Organització de l'ensenyament

- Direcció i planificació
- Organització i revisió

Recursos humans (PDI + PAS): adequació al programa formatiu

Recursos materials (instal·lacions i infraestructures)

Procés formatiu

- Accés i formació integral
- Procés d'ensenyament-aprenentatge

Resultats

- Del procés formatiu (efectivitat, satisfacció de l'alumne...)
- En els llicenciats (satisfacció dels titulats, inserció...)
- A la societat (satisfacció ocupadors, vinculació social...)

CONTINGUTS PER A LES PROPOSTES D'ÀMBITS DE RECERCA A PRIORITZAR

Sumari

Descripció de l'àmbit

Descripció dels recursos actuals

Descripció de la posició científica actual

Projecte plurianual (5 anys)

- Projecte científic: objectius, línies, actuacions, recursos
- Projecte organitzatiu
- Projecte de postgrau (d'acord amb format anterior)

Pla econòmic i bases de sostenibilitat

3.5 Procés d'avaluació

El procés d'avaluació ha de garantir la idoneïtat per determinar el grau d'acompliment dels criteris que s'aprovin per als àmbits prioritaris de recerca i els programes de postgrau. Amb aquesta finalitat es contemplarà una combinació d'avaluació interna i externa, basada en els criteris exposats i en indicadors qualitius i quantitius.

SELECCIÓ DELS ENSENYAMENTS DE POSTGRAU					
CRITERI	DESCRIPCIÓ	INDICADORS		AVALUACIÓ	
		Qual.	Quan.	Interna	Externa
Significació	Impacte i rellevància de l'oferta plantejada per l'àmbit del coneixement o món professional, per l'estratègia de la URV, per les necessitats nacionals i internacionals, per la societat.				
Pertinença	Adequació del perfil formatiu en relació al context de la nova arquitectura de titulacions, a les necessitats existents d'uns públics objectiu previstos i al context d'oportunitats (aliances, nínxol formatiu).				
Qualitat	Disseny de l'oferta permet preveure que la seva implemenciació s'ajustarà als estàndards que permetran l'acreditació del programa i la satisfacció de l'alumnat.				
Viabilitat	Planificació adient per aconseguir, adequar i mantenir les capacitats, els recursos i els processos necessaris per respondre a les fites de qualitat i d'estratègia establerts.				

SELECCIÓ DELS ÀMBITS PRIORITARIS DE RECERCA					
CRITERI	DESCRIPCIÓ	INDICADORS		AVALUACIÓ	
		Qual.	Quan.	Interna	Externa
Significativitat	Impacte i rellevància de l'àmbit i del projecte científic/postgrau per la disciplina, per la URV, per les polítiques nacionals i internacionals de recerca, per la societat.				
Posicionament	Qualitat en la descripció de les fites plantejades en el projecte científic/postgrau i consistència en que aquestes permetin assolir el posicionament de futur de primer nivell internacional a partir del posicionament actual.				
Oportunitat	Existència de factors que afavoreixen (i inexistència d'amenaques) estratègicament el projecte científic/postgrau: àmbits nínxol, aliances estratègiques, interdisciplinarietat, valor afegit, noves àrees "cutting-edge",....				
Esforç	Qualitat en la descripció dels esforços a realitzar (econòmics, organitzatius, incorporació coneixement, nous equipaments...) i grau d'adequació d'aquests esforços a les fites plantejades i a les disponibilitats existents o possibles.				
Capacitat	Consistència en que les capacitats de lideratge i organitzatives (estructuració, planificació, bones pràctiques, gestió del coneixement,...) de l'àmbit del projecte permetran aprofitar, dirigir i gestionar amb eficiència i eficàcia les oportunitats i els esforços que es posaran a la seva disposició per assolir les fites i el posicionament plantejat.				
SELECCIÓ DELS ÀMBITS PRIORITARIS DE RECERCA					
Significativitat	Impacte i rellevància de l'oferta plantejada per l'àmbit del coneixement o món professional, per l'estratègia de la URV, per les necessitats nacionals i internacionals, per la societat.				
Pertinença	Adequació del perfil formatiu en relació al context de la nova arquitectura de titulacions, a les necessitats existents (o les vol generar) d'uns públics objectiu previstos i al context d'oportunitats (aliances, nínxol formatiu).				
Qualitat	Disseny de l'oferta permet preveure que la seva implemenciació s'ajustarà als estàndards que permetran l'acreditació del programa i la satisfacció de l'alumnat.				
Viabilitat	Planificació adient per aconseguir, adequar i mantenir les capacitats, els recursos i els processos necessaris per respondre a les fites de qualitat i d'estratègia establerts.				

Els informes interns i externs d'avaluació seran lliurats als proposants que podran fer una revisió (no en profunditat) per arrodonir la propostes abans que sigui

avaluada per la Comissió d'Ordenació Acadèmica i de la Recerca, la qual elevarà una proposta al Consell de Govern que serà finalment qui prendrà les decisions.

2.6 Terminis

Maig-20: Aprovació pel Claustre de les línies generals de la política de programació d'estudis de postgrau i de desplegament del pla estratègic de recerca.

Juny-Juliol: Anàlisi i discussió del procés de configuració del mapa de postgraus i dels àmbits de recerca prioritaris. Comissió delegada d'ordenació acadèmica i de recerca del Consell de Govern i Junta Consultiva.

Juliol-15: Proposta de configuració del mapa de postgraus i dels àmbits de recerca prioritaris presentada a aprovació del Consell de Govern.

Juliol-16: Comunicació a caps de departament, degans, investigadors principals i a la comunitat universitària en general del llançament del procés de sol·licitud de propostes de postgraus i àmbits prioritaris de recerca.

Novembre-30: Termini de recepció d'expressions d'interès per a la programació de postgraus i/o configuració d'àmbits prioritaris de recerca.

Març-1: Termini de recepció dels informes i documentació de propostes de postgraus i propostes d'àmbits prioritaris de recerca.

Abril-1: Recepció de les avaluacions externes. Lliurament a proposants amb possibilitat d'incorporació de recomanacions.

Abril-15: Proposta de selecció d'àmbits prioritaris i de postgraus. Comissió delegada d'ordenació acadèmica i de recerca del Consell de Govern.

Abril -30: Acord Consell de Govern

El calendari queda subjecte a canvis per variacions del context extern relacionat amb la programació de postgraus

REFERÈNCIES

En elaboració

Disseny i qualitat postgraus

1. Descriptors de Dublín sobre el títol de Màster.
2. Guia de Valoración Interna del Programa de Acreditación. Proyectos Piloto 2003-04. ANECA, 2003
3. Manual de Procedimiento para la emisión del informe conducente a la obtención de la mención de calidad en los programas de doctorado. ANECA, 2004
4. Pla Doctorat de Qualitat. URV, 2001
5. Els ensenyaments de postgrau a la URV i el desplegament del Pla Estratègic de Recerca. Línies generals d'actuació. URV, 2004
6. Guia metodològica per al disseny i el desenvolupament dels projectes formatius d'ensenyament (document de treball). URV, 2004
7. Guia d'avaluació d'ensenyaments universitaris, 3ª edició. AQU Catalunya, 2004.
8. Code of practice for the assurance of academic quality and standards in higher education. Section1. Postgraduate research programmes. QAA,1999
9. Treball de recerca de sistemes de qualitat del postgrau en universitats Espanyoles, Europees , Nord-americanes i Sud-americanes. URV, 2004

Priorització i estructuració de la recerca

1. Enhancing internationally competitive research in Europe's universities
2. Ohio University Research Priorities Process.
http://www.ohiou.edu/research/research_priorities.html.
3. The development of research priorities at the University of the Witwatersrand, Johannesburg
4. Research Excellence funds. Center funding program
(www.msu.edu/unit/vprgs/internalfunding.htm)
5. Policies and procedures. Edith Cowan University
6. Centres: Policy on establishment, management and review
7. Guidelines on the establishment of research centre
8. Policy for the establishment and management of university centres. Northern Territory University